

SLOVENSKI NAROD.

Izaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.

Inserati: do 9 petih vrst 4 D, od 10—15 petih vrst 1 D 50 p, večji inserati petih vrst 2 D; notice, poslane, izjave, reklame, preklic petih vrst 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p. Popust je pri naročilih od 11 objav naprej. — Inseratni davek posebej.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravišče „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knafljeva
ulica št. 5, priljubno. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje
Telefon št. 34.

Dopolne sprejema le podpisane in sadostne frankovane.
Rokopisov se ne vrača.

Posamezne številke:

v Jugoslaviji navadne dni 75 par, nedelje 1 D
v inozemstvu navadne dni 1 D, nedelje 1-25 D

Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

V Jugoslaviji:

celoletno naprej plačan . D 120—
polletno 60—
3 mesečno 30—
1 10—

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati.
Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnini vedno po nakaznici.
Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

V inozemstvu:

celoletno D 216—
polletno 108—
3 mesečno 54—
1 18—

Nič novega.

Letošnji velikonočni prazniki so mi bili temeljito pokvarjeni! Tako krasno so se žarili vrhovi Kamniških planin v zlati solnčni luči, tako dobrodejna toplota je bila razlita ti- ste dni po vsejmirju, tako čisto, brez- megljeno je bilo nad nami sinje ne- bo, napovedovala se je dolgo pogre- šana pomlad, in vendar...

Gotove stvari so, ki jih ne mo- rem slišati, ne morem čitati. Tako n. pr. ne o strahotni lakoti v Rusiji. Da zapadajo vsled lakote smrti mili- joni, da mrjo od gladi matere z bla- goslovljenimi telesi, da poginjajo brez hrane na velih maternih prsih novorojenčki, koga bi ne pretresalo to v dno duše? In ta strašna zavest, da ne moreš pomagati, in to strašno spoznavanje, da bi drugi mogli po- pomagati, pa se obojavljajo, pretehta- vajoč pri tem svojo lastno korist...

Ali če čitam o trpljenju naših bratov onkraj meji, o križevem po- tu, ki ga hodijo oni, ki so z nami ene krvi, enega rodu, tisti, ki jim gre vsa naša ljubezen — kako bi se mogel veseliti zlatega solnca, kako se vda- jati katerikoli nasladi...

Z Goriškega in Primorskega nam za praznike — kar je na prvi pogled čudno — niso javili posebnih dogodkov. Zgoraj ni zadnji čas no- ben Narodni dom, morda ker nobe- nega več ni? Sicer pa — saj vemo, italijanaši so spretni diplomate! Če zahteva tako enkrat tisti prošluli sa- cro egoismo, se zna tudi fašist po- tuhniti. In spričo dejstva, da je baš sedaj zbran v Genovi, torej prav v deželi fašistov, cvet svetovne di- plomacije, je bilo to skoro da potrebo- no. Nerodno bi bilo, če bi se v ne- posredni bližini zastopnikov civili- ziranega sveta dogodilo kaj, kar morda vendar le ne odgovarja prav običajnim nazorom o kulturi. Zato smatram jaz za izključeno, da bi v času, ko se vrše v Genovi konferen- ce, nastopili fašisti s svojimi meto- dami, na naj bi bilo tudi proti — boljše. Čemu. Če se izreka v Italiji v tem pogledu bojazen, je to zgoli do- bro preudarjena taktika, zgoli finta, kakoršne je zmožna pač le — itali-

janska diplomacija. Kajti na eni stra- ni mora svet vedeti, v kako nepri- jetnem položaju se nahajajo italijan- ski državniki, ki trepetajo pred su- vereno voljo naroda, proti kateri si ne upajo izvesti ničesar, zlasti pa ne seveda rapalske pogodbe; na dru- gi strani pa treba svet prepričati, da so tudi vsemogočni fašisti vrli pred- stavitelji slavne znane avite kul- ture, moške ki vedo, kaj se sme in kaj se ne sme ob navzočnosti tujih gostov. A če bi se navzlic temu pri- meril kak neljub incident, potem ne bodo krivi seveda fašisti, temveč — no, bogzna kdo — morda celo iz Rusije naročeni nasprotniki bolše- vikov! Na vse to nas je italijanska diplomacija na prav duhoviti način že pripravila. Pa kakor rečeno, fa- šisti ne bodo to pot nabražili ničesar storili, ker so verni in hvaležni slug- e italijanske vlade, ki jim skrbni za udobno življenje in bi jo spravili v neprimike, ako bi se pokazalo o ne- pravem času, da so besede kaj dru- gega kot dejanja. Sicer pa treba tu- di, da se gospodje fašisti enkrat od- počijo, da morejo potem, ko bo zrak čist, s tem čilejšimi močmi vrši- ti zopet svoj vzvišeni poklic. — Vse to je vzrok, da ni za velikonočne praznike zgoraj noben Narodni dom in da nismo slišali o nikakih novih nasiljih s Krasa, iz Goriškega in Pri- morskega...

Zato na so nam vedeli povedati naši časopisi baš za Veliko noč zo- pet prav lepe stvari iz Koroške. In to je bilo, kar mi je pošteno zagrenilo lepe praznike. Ali res ne bo še kon- ca vsemu temu? Ali se bo smela pritlikava in nadušljiva Avstrija še dolgo delati norca iz onih, ki so na- pisali sanžermensko pogodbo? Bo- ga mi, na kaj nai se človek še zane- se dandanes? Kak pomen nai imajo mi- rovne pogodbe, če pa se še nadalje nemoteno pobijajo nedolžni ljudje! Ali res ni nobene odgovornosti. Kje je vzrok, kdo je kriv, da se našim ne- odrešenim bratom ne preokrene na- bolje, da so prej kot slej izpostavl- jeni najhujšemu nasilju? Kje je vzrok, kdo je kriv? Ne morda mi

sami? Dobro bi bilo, da bi si izpra- šali malo vest!

Nekoč se je bilo že čulo govo- riti nekaj o represalijah. Misel sama na sebi je bila gotovo logična in upravičena in tisti, ki so jo sprožili, so vsekakor dokumentirali, da jim ne bje ledeno srce v prsih. Jaz oni trenutek nisem smatral za ugoden, da bi se vpriporilo kaj takega. In po pravici povedano: še danes bi imel resne pomisleke proti temu. Mrzim krivico, a v represalijah tiči vedno krivica, ako ne zadenemo z njimi individualno tistega, ki jih je s svo- jim početjem izval. Ne morem pa se za represalije na naši strani ogre- ti tudi iz tega vzroka, ker vem, s kakim skencizmom zre vse svet na nas in kako težko bi nam hodilo, prepričati ga, da se nahajamo v silo- branu. Skoro gotovo je, da bi v ta- kem dvoboju običali ves oditi samo na nas. In vendar tako ne more, ta- ko ne sme iti dalje! Kaj torej?

Vpraša se, ali se je na naši stra- ni doslej sploh kaj poskusilo, sploh kaj storilo, da se našim, v tujem su- ženstvu vzdihujočim bratom olaša in omili njih usoda. Bojim se, da se ni! Ker drugače bi se morali poka- zati sledovi kaknega uspeha, če ne pozitivnega, pa vsaj — negativnega. Bojim se, da se zdi našim merodaj- nim kromom vse premalenkostno, da bi dvignili svoj glas zoper neštete zločine, katerih žrtev so danadan oni naši rojaki, ki jih je pravico ljub- nost mogočnikov odtrgala od prsi- rodne matere, zoper nasilja, katerim- si izpostavljeni samo zaradi tega, ker te svoje matere niso zatajili, ker so vstrajali v svoji ljubezni do nje. Kaka grda nevaležnost od naše strani! Kje je zvestoba za zvestobo? Kaj bi se moralo še zgoditi, da bi se zganili? V Trstu in njegovi okolici je zgorel en Narodni dom za drugim — sama zatočišče kult. prizadevanj naših rojakov, zločinska roka je zaneti- požar, ne meneč se za človeške žrtve, ki jih je dejanje moralo imeti za posledice, a kaj smo mi storili? Na Koroškem so zavratno pobijali najboljše naše ljudi, enega najlepše- nitejših naših mož, ki jih ima danes slovenska zemlja, pisatelja Meška, ki je zanesel s svojimi deli slavo na-

šega imena daleč v tuji svet, so po- tolkli kot psa in ga pustili krvavega in raztrganega v cestnem prahu, a kak je bil pri nas odmev tega bar- barskega čina? No, malo poragljali smo! To je bilo vse! Zares — pravi žalbi zbor! Drujje bi se znali poteg- niti za svoje ljudi!

Izrekel se je nekoč — mislim da prav na moj naslov — nasvet, da naj se mi, navadni zemljani, ne vti- kamo v stvari, ki spadajo v delo- krog diplomatov. Ti da že vedo, kako in kaj. Morda bi bilo to res naj- boljše. Saj ne pomaga itak nič! Toda včas se človek vendar ne more brz- dati. Preveč čudna so včas pota na- še diplomacije. Sli smo n. pr. zopet v Rapallo! Zakaj? Po kaj? Če sto- jimo na stališču, da se mora pogoda- ba izvesti doslovno, kak pomen nai imajo potem nova pogajanja? Ali nismo s tem, da smo na to pristali, priznali že na pol, da pogodba ven- dar le ni tako neizpremenljiva za nas, kakor vedno trdimo? Seveda, prav bi bilo, če bi se izpremenila — nam v korist. Toda tega ne doživim- o! O tem bi morala biti naša di- plomacija prepričana! Zakaj nismo šli z našim sporom, ki ga imamo z Italijo glede Baroša in Reke in dru- gih stvari raje takoj pred kompeten- ten forum, pred Zvezo narodov? Stvar je taka, da odločitev, ki jo ta izreče, mora biti nam ugodna. Na podlagi te odločitve bi se bilo nam potem laglje z nasprotniki pogajati, ako brez nagaianj absolutno ni šlo. Potem bi bili mi tisti, ki bi lahko za- se kaj iztisnili! Toda ne, zgoditi se je moralo tako, kot je zahtevala Ita- lija, ki se v istini nikdar ni odrekla ne Barošu, ne Reki in je že naprej računala s tem, da ji pribore fašisti ono, česar ji momentano diplomaci- ja ni mogla priboriti. Mi da homo kdai na Reki ravnopraven faktor z Italijo? Seveda, če bi na Reki — Italijanov ne bilo! Nevarno je bilo torej, potem ko smo doživeli že to- liko razočaranj, nodaati se v nove razgovore. Pa seveda, vljudnost je tako zahtevala! Naši državniki so te dni gostje Italije. Treba se je bilo ozirati na njeno željo. Gostje! Kaki gostje? Potem bi Italija tudi od vseh drugih udeležnikov genovske konfe-

rence lahko kaj zahtevala. A da je ironija tem večja, se baš zdaj raglaša, da se smatrajo za goste sa- mo Angleži, Francozi in menda Ja- ponci. Za te nosi Italija stroške, vsi drugi — revnejši, slabejši, naj jih nosijo sami! Prav je tako! Nikomur nič dolžan biti! Potem pa svojo sa- mostojnost in neodvisnost tudi mo- žno pudariti! In kakor da bi se ne dalo kako vabilo po vseh pravih- ljivnostih — odkloniti!

No, pa če je naš zunanji minister že v Rapallo, kako lepa prilika se mu nudi, dotakniti se stvari, ki nas vse tako zelo tangirajo. Če se Ital- janski državniki ne sramujejo tožiti, kako težko stališče da imajo spričo fašistovskih nastopov, oziroma volje naroda, kakor oni to radi imenujejo, zakaj bi se ne smeli naši državni- sklicevati na ogorčenost lastnih dr- žavljanov, ki je vse drugače upravi- čena kot divjanje fašistov, na voljo lastnega naroda, ki ne trpi nobenega popuščanja več. Radoveden sem, če je prišel naš zunanji minister na to misel. In tudi za naše koroške roja- ke bi se dalo morda pri tej priliki kaj storiti. Ne oficijelno, ker konferenca v Genovi ima druge naloge, pač pa v privatnih pomenkih z raznimi dr- žavljniki — na primeren način seve- da. Tako bi se pripravila pot za na- daljnje odločilne korake, ki se bodo morali storiti. Svet mora vendar em- krat zvedeti, kako izgleda v praksi znamenita sanžermenska mirovna pogodba! Za vse to bi bil morda baš zdaj pravi trenutek, ko se le za- čel Lloyd George, kakor čitamo pravkar, interesirati za — galiske razmere!

Kar sem hotel reči, je to: Skraj- ni čas je, da se začne tudi naša di- plomacija zanimati za usodo naših rojakov onkraj meji, drugače je neiz- ogibno, da omagaajo v neenakem bo- ju. Spričo naše pasivnosti se jih mo- ra preji ali slej lotiti resignacija, apa- tija, obup. Če pa pride od tega, po- tem je Jugoslovenska Matka od- več, potem so zapanili smrti, iz ka- tere jih ne prebudi noben Gospo- svetski zvon več!

Nič novega nisem povedal. To- da stvari so, ki jih treba pri nas, žal da, vedno in vedno ponavljati!

M. Z.

Naša drama.

O „Namišljenem bolniku“ in nekaterem drugem.

No da, saj gre tudi tako, izjemoma vsaj. Brez režiserja namreč. Zaman ga iščeš na plakatih, »Gledališki list« je pa zasebno podjetje in ni avtentičen. V njem čitaš, da je režiser g. Daneš. A v resnici so si kar štirje gospodje po- njali režijo in nihče ni hotel prevzeti s svojim imenom odgovornosti. Tako se z Molièrom ne sme delati. Mar bi bili naprosili Putjata, da bi bil prevzel re- žijo? Putjata je prvi in edini režiser za komedijo, ki smo ga kdaj imeli, sam je pristen, velenadarjen in vele- rutiniran komedijski igralec, po svoji rusko-francoski vzgoji pa tudi blizu Molièrovi tipizaciji in iz razuma izvi- rajajoči duševnosti.

Za tedanja Francoze je bil Molière umetniški revolucionar, ker je — iz- hajajoč osebno iz prostejših slojev — vendar zopet našel vsaj del človeške duše za francosko dramsko umetnost, medtem ko sta v visokih krogih vzra- ala Corneille in Racine vklepala Fran- cijo v okus za popolnoma abstraktno, v življenju nemogoče junake, kar zve- joče same vrtoglave »klasične« plme- nitosti brez vsakega srca. V ta najmr- zlejši akademizem, popolnoma zasuž- njen, kakor prav vse tedanje Francoz- tvo, etiketno paragrafirano dvoru, oziroma osebi »solnčnega kralja« Lud- vika XIV., je Molière vdrl s komedija- mi, ki so imele kri in mso ter so bi- čale v prvi vrsti slabosti rodnega na- roda, a tem pa tudi sploh človeške sla- bosti. To je bila velikanska senzacija za tedanji francoski svet, živeč v poli-

cajstvu in v samih strogih družabnih pravilih, senzacija za to hladno civili- zacijo, ki je malikovala samo avtorite- to in se z užikom plazila po trehuru pred nečuvno organiziranim absoluti- zmom svojega vladarja. Pisane za širše ljudske kroge, v katerih še ni bil zamrl ves čut za naravno mišljenje, so pa s svojo dovornostjo prodre tudi do mi- losti samega kralja, s tem zmagale in priklenile pesnika na Pariz.

Če bi se bil Molière postavil v na- sprotno duhu tedanje dramatične s kaka- mi dramami, bi ga bili najbrže kame- njali, češ da se dotika najsvetejših sve- tinj naroda. Ker pa je znal svoje biča- nje stanov in razmer skriti za veselo komedije in se ob dobri satiri nazadnje vsak človek rad nasmeje, mu je bila pot kolikortoliko odprta.

Nam danes, po tolikih sto letih in Ne-francozom, je Molière precej tuj in nam bo tak tudi ostal. Francoski duh, formalističen in hladno razumen (ki je ravno ob onih časih slavil trumfe na polju matematike in drugih eksaktnih znanosti), je nekaj svojega, nam ne ravno prijajočega. Naj treščil morda kdo name svoj anathema: Tudi repre- zentativna francoska glasba se mi zdi obstoječa iz same tohnične finise in konservatoristične razumnosti. Lju- beznivo in s pažnjo na vse, kar se med rafinirano olikanimi ljudmi spodobi, se ta glasba elegantno kreta in priklanja, kakor družba na dvornem plesu. Duše pa mi še nikoli ni vžgala.

S tem primenikljajem stoji sploh ves francoski duh v nezakeljivem na- sprotnu s slovenskim in germanskim duhom. Ta notranja treznost me včasih spominja — čeprav se morda sliši zelo paradokso — na Kitajce. Kakor Fran- cozi, imajo Kitajci krasne filozofe, pa-

metne do za nohtov. Njih modrost je praktično zelo uporabna.

In oblika kitajske družabne vljud- nosti spominja nekaj na predjono občevalno etiketo pod štirinajstim Lud- vikom. Pravi pa o Kitajcih, da jim manjka docela onega, kar imenujemo dušo.

Seveda šepa ta primera, kakor vsa- ka. In Francozi imajo nekaj, česar Ki- tajec čisto pogreša: Bujno fantazijo kot posledico iznajdljivega razuma. To pa, kar Slovan in German proizvajajo iz no- tranjega nagona svoje duše, kar ga du- ša prisili ustvariti, da se mu lastni čut pri tem olajša, nadomestja Francoz v veliki meri z ono vnanjo gibčnostjo, s onim afektom, ki ga imenujemo tempe- rement in ki ni globok, stalno goreč ožen, nego bujno vzplamtevanje od slučaja do slučaja. Kakor če v ponižno tlečo žrjavico včasih vržeš kup dračja, da zaprasketa, visoko zaplami in za- iskri, potem pa zamre, ako ne naložiš iznova.

Da so te zmožnosti Francoze do- vedle do izredne jasnosti in nepre- kljive točnosti v izražanju, do iznaj- dljivosti na raznih poljih, do visoke izizelacije pesniške dikcije in literar- nega sloga, je samo naravno. A ostal je Francoz tudi v umetnosti predvsem umstven; redkokdaj izbruhne iz nje- ga umotvor, on ni sluga svoje umetno- sti valed neizbežnega nagona, nego je njen gospod, ki si svoje delo mirno pre- misli. Moč skoro vsakega francoskega pesnika obstoja v prvi vrsti ali celo zgolj v krasno donečem jeziku, v vna- nji obliki pesnitve, ne v njeni globini, v njenih mislih. Zato izgubi predveden francoski pesnik ponavadi mnogo več, nego pesniki neromanskih narodov. Tu- di drugi Romani se navdušujejo dosti-

krat nad svojimi pesniki zgolj radi jezikovne naslade, brez katere bi vsaj stvar obstojala včasih le iz zanimive fabule ali celo naravnost iz kupa trivi- jalnosti (Viktor Hugo, D'Annunzio). Je isto, kakor s francosko glasbo.

Da je Francoz s svojo gibčno briht- nostjo, s svojim čutom za obliko in vsled tega z dobrimi manirami in tak- tom, s svojim temperamentom in du- hom vsemu svetu prijeten in se Nemec, globlji, duševnejši, a neokreten, že sto- letja trudi doseči ga, čeprav mu manj- ka notranja podlaga za to, je čisto raz- umljivo. In da imajo ali so vsaj imeli Francozi mnogo privlačnosti za Ruso, ki so najbolj brezformen narod, a z neiglobo dušo, je tudi naravno. To je elično izmenjavanju pozitivne in ne- gativne elektrike. Velikanski medna- rodni promet in gospodarska odvisnost vseh narodov drug od drugega danda- nes seveda zabrisavajo vedno bolj te etnične razlike. Evropa je prevzela že na raznih poljih velik del francoskega duha, a tudi v Parizu se pozna — nad čemer tožijo francoski šovinisti — vni- cavanju germanskega čutenja.

Polpolnoma zabrisalo se pa narav- ne razlike narodov ne bodo nikdar, ra- zen če bi se vsa Evropa pomešala v enotno belo človeštvo.

Nietzsche trdi, da so Francozi zato prišli tako naprej, ker tvorijo privkrat v znani nam človeški zgodovini srečno sintezo med severom in jugom. To bo tudi res. Potrebujemo pa še sintezo med evropskim zapadom in iztokom. Ta zve- za se ustvarja pač menda v srednjemu delu Evrope, med Hammerfestom in Tr- stom. Nizje doli seveda ne. Ker Itali- jan je že kot izrazit južnjak srednji du- ševni črti oddaljenejši, nego srednjeev- ropskemu človeštvu zelo podobno žive.

či in misleč Norvežani; kot Roman, ki je izra rimskega cesarstva bistveno pomešan z zamorsko in semitsko krvjo, pa je Italijan ardimu čutenju do- sti bolj daleč, nego Keltoromani. Inva- zija germanskih plemen v propadlo rimsko cesarstvo italijanskemu narodu krvno niso toliko koristile, nego so mo- že preje škodovale afriški in azijski sužnji in sužnje, s katerimi se je deka- dentni Rim brez pomislekov krvno po- mešal.

Francoz še danes uživa svojega Racina in Corneilla popolnoma, ne sa- mo z zgodovinskega pieteja. Nasprotno sta mu pa Goethe in Ibsen »temna«.

In kaj pravi če v drugi polovici XIX. stoletja o Shakespearu Hipolit Taine v svoji obširni zgodovini angle- škega slovstva? Pravi: »Shakespeare nima nobenega dostojanstva!« Franco- zu Tainu je dostojanstvo nekaj čisto vnanjega. Junaki naj kažejo pleca- menitost in vzvišenost, naj plavajo nad vsem človeškim čutenjem, naj bo- do nekaki shemeni, ki imajo um in vo- ljo, telesa pa ne. Nam pa je vsakdo, naj bo še tak mogočen kralj ali heroj, pesniško in npravnostno blizu lo, če v- dimo, da trpi na istih strasteh, boleči- nah in radostih, kakor vsa človeški rod. Kljub u tem strastem ima junak po našem čutenju svoje dostojanstvo, edino pravo notranje dostojanstvo du- še. Taine ne more pojmiti, da vpraša Hamlet, koliko je ura, da se igra Leon- tes s svojimi otroki, kakor navaden zemljan. Junak mu ni več junak, če se zna sploh izogibati vsakemu pojavu, ki bi pričal, da je pod kožo krvav. Stati mora vedno le na piedestalu, ka- kor mramornati kip grškega boga.

(Konec pribodnjitja)

Italijansko-jugoslovenski razgovori.

ODHOD DR. NINČIČA V BEOGRAD. — NERVOZNOST ITALIJE. — SESTANEK DR. NINČIČA Z NAŠIM KRALJEM V TRSTU.

— Genova, 27. aprila. (Izvirno.) Zunanji minister dr. Momčilo Ninčič odputuje danes večer iz St. Margherite v Beograd, da točno in obširno poroča kraljevski vladi o vsem delu in o položaju na genovski konferenci z ozirom na interese naše države, kakor tudi da informira vladu o področnostih in poteku dosedanjih razgovorov z italijanskimi pooblaščenecmi glede izvršitve rapalske pogodbe. V zadnjih dneh se je posebno pokazalo, da ovirajo razgovore velike poteškoče v brzolavnem obveščanju dr. Ninčiča z Beogradom. Te težkoče so onemogočile gladki potek razgovorov.

— Beograd, 28. aprila. (Izvirno.) Nekateri jutranji listi danes javljajo, da so razgovori z Italijo prekinjeni. Današnja »Pravda« tudi poroča iz Genove 27. t. m., da odputuje zvečer dr. Ninčič v Beograd. Kraljevi vladi poroča zunanji minister o rezultatih dosedanjih razgovorov z Italijo in o delu na genovski konferenci.

— Beograd, 28. aprila. (Izvirno.) Kakor je izvedel Vaš dopisnik, se sestane zunanji minister dr. Ninčič na svojem povratku v Beograd v Trstu z našim kraljem, ki je na potu v Pariz.

— Beograd, 28. aprila. (Izvirno.) Nekateri jutranji listi javljajo, da je smatrati razgovore z Italijo za kon-

čane. Politični krogi so za to, da se vrašanje rapalske pogodbe predloži Zvezi narodov, ker upajo, da ta forum ugodneje reši to vrašanje, kakor pa, da privolimo še v nadaljnje koncesije na korist Italije.

— Santa Margherita, 27. aprila. (Izvirno.) Zunanji minister dr. Ninčič je izjavil, da doslej z Italijo niso zaključene še nikake obveznosti. Naša vlada vztraja na prvotnem stališču integralne izvršitve rapalske pogodbe in izpraznitev tretje dalmatinske cone.

— Santa Margherita, 27. aprila. (Izvirno.) Posebno odposlanstvo primorskih rojakov neosvobojenega ozemlja pod vodstvom demokratskega poslanca Kučiča odputuje danes v svojo domovino. Odposlanstvo je dobilo vtisk, da Italija namenoma vodi politiko zavlačevanja na našo škodo. Odposlanstvo je izročilo zunanjemu ministru dr. Ninčiču posebno spomenico z zahtevo integralne izvršitve rapalske pogodbe. V slučaju negativnega odgovora s strani Italije naj vlada predloži pogodbo v arbitražo Zvezi narodov.

POZIV V ST. MARGHERITO.

— Genova, 27. aprila. (Izvirno.) Minister zunanji del dr. Ninčič je brzojavno pozval v St. Margherito dr. Otokarja Ribarja v lastnosti kot izvedenca.

Konferenca v Genovi.

NESLOGA MED ZAVEZNIKI. — Z RUSIJO JE TREBA SKLENTITI MIR!

Genova, 25. aprila.

Lloyd George je podal danes potom svojega zasebnega tajnika Greegha nastopno izjavo angleškimi novinarjem:

Poincaréjev govor je zelo resnega značaja, zlasti ker je govoril Poincaré brez posvetovanja z zavezniki. Angleška vlada odobruje vse, kar vsebuje govor o potrebi skupnega nastopa zaveznikov. More se reči, da ni Poincaréjev govor v gotovem smislu v nobeni zvezi z genovsko konferenco. Poincaré je govoril več o reparacijah in sankcijah nego o konferenci in vendar je francosko javno mnenje zelo vznemirjeno vsled nemško-ruske pogodbe in to duševno stanje močno vpliva na konferenco.

Resnica je tale: Zdi se, da je francosko javno mnenje prepričano, da je rusko-nemška pogodba neposredna posledica konference. To prepričanje potrjuje gotova poročila v francoskem časopisu, kakor tudi v nekaterih angleških listih. Ti listi ponavljajo, da hoče angleška vlada voditi v Genovi pogajanja z Rusijo in sicer v škodo francoskih interesov in ne da bi se posvetovala o tem s francosko delegacijo. Tako poroča n. pr. »Daily Mail«, da se je Lloyd George zasebno razgovarjal s Krasinom ter podal izjavo, da je Anglija pripravljena črtati vse vojne dolgeve. Predvsem ni res, da bi se bil Lloyd George zasebno razgovarjal s Krasinom. Lloyd George je sporočil ruskim delegatom ravno nasprotno, kar trdijo oni listi. Nikdar ni izjavil, da bi se mogli črtati vojni dolgov. Lloyd George je danes zjutraj naprosil angleško časopisje, naj priobči njegov apel na angleški narod, ki naj ne zaupa poročilom »Timesa« in »Daily Maila« o genovski konferenci. Angleški narod naj počaka do trenutka, ko bo mogel govoriti in ponoviti svoje izjave pred parlamentom. Ob prvi priliki bo povedal angleškemu narodu popolno resnico.

Položaj je danes tako dilekaten, da vstvarjajo neresnična poročila le velike nevarnosti. Ako bi zavezniška politika skušala izolirati Rusijo in jo prepustiti njeni usodi, bi to vplivalo tudi na Nemčijo. Gotova in nelzgovna posledica tega bi bila vojna zveza med Nemčijo in Rusijo proti vsemu zapadu. Anglija neče nič vedeti o politiki, ki bi lahko vodila do teh posledic. Ne bojimo se ne ruskih in ne nemških groženj. Storit ćemo vse, da preprečimo možnost nove evronske klavne. Zato mislimo na ruski narod in hočemo z njim skleniti mir brez ozira na njegovo vladu.

Zelimo, da bi ruska vlada sprejela pogoje mednarodnih odnošajev, ki so med vsemi civiliziranimi državami tradicionalni in potrebni. Stališče ruske delegacije pa ustvarja istočasno mnogo težkoč in odpora. Ruska delegacija se drži orientalskih običajev in mi ne vemo dobro, kaj hoče. Do gotove meje moremo in moramo biti potrpežljivi, toda teh metod mora biti konec.

VPRAŠANJE REPARACIJ IN SANKCIJ.

— Genova, 27. aprila. (Izvirno.) Aktualno je postalo vrašanje reparacij in sankcij, ki jih zahteva Francija napram Nemčiji. Angleško stališče v vrašanju sankcij označuje takole: Vse ukrepe in sankcije morejo skupno izvesti signatarni sile versailske mirovne pogodbe, nikakor pa ne Francija sama. Ke so signatarni države s strokovnjaki zbrane v Genovi, bi bilo najbolje, da se tukaj o sankcijah posvetujejo. Nasprotno je francosko stališče, da je za rešitev problema sankcij pristojna poslaniška konferenca v Parizu, kamor bi se naj povabilo tudi zastopniki male antante. Genovski poročevalec pariškega »Matina« ugotavlja, da je predlog Lloyd Georgea, pozvati načelnike vseh vlad na sejo vrhovnega sveta, kjer naj bi se obravnavali problemi reparacij in druge izvedbe versailske mirovne pogodbe splošno napravil dober vtisk. Dalje omenja poročevalec, da so nekateri delegati za šestmesečno odloženje konference iz razloza, da se urede vsa vrašanja reparacij in sankcij.

DVOBOJ MED GEORGEOM IN POINCARÉJEM.

— Genova, 27. aprila. (Izvirno.) Na inicijativno italijanskega delegata Schanzerja je sklicana za ponedeljek plenarna seja genovske konference. V konferenčnih krogih prevladuje splošno prepričanje, da je Genova postala to rišče, kjer bojujeta politični dvoboj Lloyd George in Poincaré. Poincaréjev cilj je oslabilo pozicijo angleškega premierja. Poincaré tudi upa, da s padcem Lloyd Georgea doseže v Angliji za Francijo večjo svobodo akcije. Nasprotno pa si je Lloyd George svetel svoje pozicije in vohementno parira vse udarce Francije. Lloyd George že grozi z izolacijo Francije, če bi začela samostojno nastopati proti Nemčiji.

— Rim, 27. aprila. (Izvirno.) Garancijski pogodbi splošnega evropskega mira je Italija sledeč taktiki male antante predložila poseben načrt, ki posreduje med angleškim in francoskim stališčem. Italija koncedira vojaške sankcije za slučaj zlobne kršitve versailske mirovne pogodbe od strani Nemčije, toda le pod pogojem, da se sankcije morejo izvršiti skupno z zavezniki. Italijani predlagajo desetletni splošni mir.

ALI PRIJE POINCARÉ V GENOVO?

— Pariz, 27. aprila. (Izvirno.) Francija odklanja Lloyd Georgeov predlog, da razpravlja genovska konferenca o reparacijskem vrašanju. Včerajšnji ministri svet je po poročilu listov končno sklenil, da ministrski predsednik Poincaré ne odputuje v Genovo. Danes ob 6. zvečer je ministrski svet nadaljeval razpravo o situaciji na genovski konferenci. Bila je diskusija o pogajanjih s sovjetsko Rusijo. Francoski delegaciji so bila odposlana nova navodila, pozivljajo Barthoua, da vztraja pri resoluciji sprejeti v Cannesu in brani se nadalje francosko stališče, izraženo v spomenici za genovsko konferenco.

MIROVNA GARANCIJSKA POGODBA.

— Genova, 27. aprila. (Izvirno.) Kljub temu, da še vedno dominira na konferenci rusko vrašanje, vendar prihaja v ospredje tudi problem

splošnega evropskega mirovnogarancijskega ugovora v smislu Lloyd Georgeovega načrta. V krogih male antante in Poljske živahno razpravljajo o načelih in stališču napram temu načrtu. Splošno naglašajo, da je treba določiti jasne in točne pogoje, pod katerimi bi bil garantiran evropskim državam splošni mir. Podane bi morale biti garancije, da se izvedejo vse sklenjene mednarodne pogodbe. Francija bo zahtevala odločne garancije za izvedbo versailske mirovne pogodbe.

NAPETOST MED FRANCIO IN ANGLIJO PONEHUJE.

— Pariz, 27. aprila. (Izvirno.) Listi potrjujejo, da je napetost med Francijo in Anglijo ponehala in da sta obe vladi pristale na kotove koncesije. K posvetovanju vrhovnega sveta bodo pritegnjene države male antante in Poljska. — To zahtevo Francije je koncedirala Anglija. Konferenca vrhovnega sveta se udeležijo tudi ministrski predsednik Poincaré.

ODGOVOR POLITIČNE KOMISIJE NA RUSKE PREDLOGE.

— Genova, 27. aprila. (Izvirno.) Seja politične komisije za rešitev ruskega vrašanja je določena za jutri ob 11. dopoldne. Na tej seji ima biti končno redigirana vsebina odgovora na ruske predloge. Komisija sestavi odgovor v obliki obširne spomenice, ki obsega dva dela. Prvi del navaja razloge, s katerimi se odklanja ruske zahteve. Drugi del pa omenja pogoje, pod katerimi bi zavezniški bili pripravljeni dati Rusiji na razpolago kredit v doleži še neznani višini. Kredit se ne daje moskovski vladi, nego ruskim sindikalnim združenjem. Čičerin je poslal komisiji kratko poročilo k seji strokovnjakov, na kateri so razpravljali o sedmih točkah poročila londonskih strokovnjakov. Čičerin veli, da Rusija nikakor ne želi prekinjenja, oziroma razpusta konference, brani pa mora načelo svojih suverenih pravic, ker edino na tem temeljih je mogoč sporazum med evropskimi narodi. Ruska delegacija mora dosledno braniti interese Rusije.

EKONOMSKA KOMISIJA.

— Santa Margherita, 27. aprila. (Izvirno.) Druga ekonomska podkomisija je danes dopoldne ob 3. nadaljevala v kraljevi palači razpravo o ureditvi mednarodne trgovine, o konzularni službi in o varstvu inozemcev v drugih državah. Predložencev je bilo več predlogov od zaveznikov, Nemčije in male antante. Zavrnjen je bil nemški predlog, ki je bil predalekosežen in stoil v nasprotju s sedaj obstoječimi zakonodajami raznih držav. V prvi ekonomski podkomisiji so se izvedle izpizembe k členu 41. poročila londonskih strokovnjakov glede ratifikacije portoroškega protokola. Izpizembe upoštevali stališče male antante, kakor ga je bil preciziral delegat dr. Janković. Italijanski zunanji minister Schanzer je umaknil svoj predlog glede ekonomske in finančne obnove Avstrije.

PRIJATELJSKI STIKI MED JUGOSLOVENSKO IN ŠVICARSKO DELEGACIJO.

— Genova, 27. aprila. (Izvirno.) Švicarska delegacija je danes priredila obed na čast jugoslovenskim delegatom. Med obema delegacijama je v zadnjem času nastopilo iskreno prijateljsko občevanje. Nastopi obeh delegacij na konferenci so utrdili medsebojne vezi in solidarnost. Pri obedu so bili navzoči jugoslovenski delegati dr. Ninčič, dr. Kumanudi in Janković ter švicarska delegata Motta in Schultes.

KDAJ BO KONČANA GENOVSKA KONFERENCA?

— Rim, 27. aprila. (Izvirno.) »Giornale d'Italia« poroča, da se je predsednik genovske konference Facta izrazil, da bo konferenca trajala do 9. ali 10. maja, mogoče pa je, da se zakasne dela za pet do šest dni. V tem slučaju bi konferenca zaključila svoje posle sredi meseca maja.

SOVJETI PODPIRAJO KOMUNISTIČNE STRANKE V DRUGIH DRŽAVAH.

— Pariz, 27. aprila. (Izvirno.) Listi objavljajo poročila, da je izvršni odbor tretje internacionale v Moskvi naklonil podporo 250.000 zlatih rubljev komunističnim strankam v Angliji, Franciji in Italiji. Sovjetska Rusija je dalje sklenila posebno pogodbo s Afganistanom, da ustanovi šolo za vzgojo boljševističnih agentov, ki naj bi vršili propagando na daljnem vzhodu in v Indiji.

— Pariz, 27. aprila. (Izvirno.) Listi javljajo iz Genove, da je Čičerin v svojem pismu na poljskega zunanjega ministra Skirmunta predlagal, da naj Poljska zapusti politično komisijo in naj se več ne udeležuje razprav v odseku za ruske zadeve. Ta predlog utemeljuje Čičerin na način, da so radi rapalske pogodbe, sklenjene med Rusijo in Nemčijo, zavezniški zadržali pristop nemški delegat, tako je tudi Poljski nepotrebno se udeleževati teh sej, ker je Poljska v Rigi sklenila pogodbo s sovjetsko Rusijo, ki ureja vse razmere med obema državama.

Pristopajte k »Jugoslovenski Matici«!

Politične vesti.

— Izvrševalni odbor JDS za mariborski okraj je sklican k seji v nedeljo, dne 30. aprila ob 9. v malo dvorano hotela »Union« v Celju. Poročal bo o političnem položaju nar. poslanec dr. Kukovec, izvolilo se bo ože načelstvo, razpravljalo in sklepalo nadalje o delavnem programu organizacije v bodočih mesecih na političnem, gospodarskem in kulturnem polju.

— Iz demokratskega kluba. Na eni zadnjih sej parlamentarnega demokratskega kluba se je razpravljalo o zakonu o državnem svetu in upravnih sodiščih. Diskusija je bila zelo dolga ter se je konstatiralo, da je zakonodajni odbor sprejel ta zakon v času, ko niso bili v Beogradu vsi člani zakonodajnega odbora. Zlasti se je kritiziralo, da je določitev kompetence upravnih sodišč proti programu demokratske stranke. Z ozirom na važnost hitrega sprejema zakona o državnem svetu se je končno sklenilo, da glasujejo vsi klubovi člani za ta zakon. Navzoči notranji minister dr. Marinković je izjavil, da ne bo obvestil nobenega kluba o vladni uredbi glede razdelitve države na oblasti. Na vprašanje poslancev, kaj je z inozemskim posojilom, je izjavil dr. Marinković kot zastopnik finančnega ministra, da ne more dati v tem oziru podrobne informacije.

— Vlada in narodne manjšine v Jugoslaviji. Iz Beograda poročajo, da je notranje ministristvo zbralo vse statistične podatke o narodnostnih manjšinah v naši državi. Ministristvo bo poslalo te podatke naši delegaciji v Genovi, da jih uporabi ob priliki diskusije o zaščiti narodnostnih manjšin v posameznih državah.

— Proslava prvega maja. Notranje ministristvo je na prošnjo medzveznega sindikalnega odbora dovolilo proslavo prvega maja po vsej državi toda brez vseh manifestacij. Beogradskim delavcem je dovoljena proslava v Košutniku s pogojem, da ne gredo na proslavo v skupinah.

— K oporu hrvatskih vojakov v Plevlju. Uredna poročila, ki jih je prejel notranje ministristvo iz Plevlja, slikajo opor hrvatskih vojakov 48. peš. takole: Na pobudo nekakega vojaka je bilo z gotovostjo dogovorjeno, da vojak na dano znamenje zapuste skupno vojašnico in tako dosežejo, da se premeste v kako garnizijo bližje njihovim domačim krajem. Dogovorjen je bil znak s strelom, da se zjutraj 23. t. m. zbero vsi vojaki na gotovem kraju izven vojašnice z vso opremo in orožjem. Dogovor je bil tudi izvršen. Omenjena jutra je bil dan znak s strelom. Na dane strele je odšlo okoli 60 vojakov na dogovorjeno mesto, dočim so drugi v večini ostali v vojašnici. Na določeni kraj so došli orožniki, ki jim je posredilo vrniti vojak v vojašnico. Vrnili so se vsi razven enega, ki je bil koldvoja cele akcije. Ta je pobegnil, a se je drugi dan vrnil. Proti vsem vojakom je uvedena preiskava in se nahajajo v preventivnem zaporu.

— Izpuščen komunistični poslanec. Svoječasno je aretirala policija v Sremski Mitrovici bivšega komunističnega poslanca Nikolo Grulovića, ki se je mudil v Rusiji. Obdolžili so ga proti državnim in prevarničnim dejanjem, preiskava pa je dognala, da je nedolžen, nakar so ga takoj izpustili.

— Italijani in jugoslovenski novinarji. »Corriere della Sera« napada naše novinarje, ker so baže v intimnih stikih z našo delegacijo v Genovi. Opaža se tudi, da bi Italijani radi povzročili nesporazum med srbskimi in hrvatskimi novinarji. Ta tendenca je napravila v naši delegaciji zelo neugoden utis.

— Ozlovoljenost italijanskih komunistov proti Čičerinu radi obiska pri kralju. Iz Genove se poroča: Vodi telji italijanskih komunistov so navedeno še bolj boljševisti, kakor pa njihovi učitelji. Obisk direktorija italijanskih komunistov pri Čičerinu je opovedan z utemeljitvijo, da poset Čičerina in Krasina pri italijanskem kralju odvstevno italijanskim komunistom, da bi stopili v stik z rusko delegacijo. Komunistični »Lavoratore« v Trstu prinaša iz Genove dopis, ki hoče opričevati obisk Čičerina na italijanski ladiji in njegovo udeležbo pri kraljevskem banketu. Pravi, da se ne ve, kaj je pravzaprav Čičerin govoril s kraljem in da ni gotovo, da bi ga bil nazval »malega očeta svojega naroda.« Tudi ni dognano, da bi bil Čičerin res rekel, da so manifestacije, prirejane v čast kralju, prepriečile njega, da je kralj pravi oče svojih podanikov. Tudi se dvomi o Krasinu da bi bil rekel: »Ako bi se nahajal italijanski kralj v Rusiji, bi ga mogli imenovati za predsednika sovjetov.« O tem, ali ruska delegacija sprejme kraljevsko povabilo na banket, se je dolgo razpravljalo v udeležbo. Iz dejstva, da so se službeno odzvali povabilu poglavarja italijanske države načelniki drugih držav, odseva politično priznanje. Kraljevski sprejem se ne sme premostrivati z retoričnega, sentimentalnega in demagoškega vidika. Napravil je večjo obveznost za italijansko državo, kakor pa za Rusijo. Končno pa namizuje »Lavoratore« italijanskim socialistom pomembno takole: »Ako je moral Čičerin včeraj pozdraviti kot načelnika italijanske države Viktorja Savojskega, ni to Čičerina krivda. Krivci so nahajajo tudi med onimi, ki se danes raznašajo in šopirijo po kolonah »Avanti«! — Tu treba omeniti še, da so italijanski komunisti smišlili kralja, ko je prišel pred nekaj dnevi v Milan — ruski komunisti pa so ga obratno takoj na to počastili s posetom v Genovi!

Turistika in sport.

— Iz letnega poročila Savinjske podružnice SPD, posnemamo sledeče: Leta 1921 je štela podružnica 414 članov, izmed katerih jih je 206 v Celju, 36 v Zalcu, 33 v Hranstniku in Trbovljah, 20 na Vrnskem in 53 po raznih krajih. Podružnica ima 6 koč, dve pa v oskrbi od Osrednjega odbora SPD. Frischaufer dom je bil oskrbovan 3 meseca in je štel vseh obiskovalcev 1026. Izvršila so se na njem večja popravila in pomnožil tudi inventar. Podružnica je po dolgih pogajanjih dobila za 4 leta v najem pašnik na Okrešlju. S tem je koča z mlekom preskrbljena. Piskernikovo zavetišče v Logarski dolini je oskrboval celo leto marljiv Fortunat Herle. Obiskovalcev je bilo 749. Tudi v tej koči se je inventar izpopolnil. Ker je Piskernikovo zavetišče vedno polno, je podružnica kupila za novo stavbo od Plesnika stavbišče. Za zgradbo rabi najmanj 200.000 K. Občni zbor sklene, pričeti z delom takoj, ko bodo strokovna vprašanja v tehničnem in finančnem oziru rešena. Koča na Korošici je dala dobi dela, ker se je morala temeljito spraviti v red. Oskrbovanje je zelo težavno in drago, tako, da presegajo izdatki dohodke. Obiskovalcev je bilo 408. To koča bi bilo treba na vsak način povečati, kar je na najlepši prometni točki. Moziška koča na Golteh se po zaslugi g. Matije Gorjčarja in Martina Šusterja izdatno povečala in je štela mnogo obiskovalcev. Vse koče sta večkrat nadzorovala načelnik in tajnik podružnice. Napravilo popravilo in zavarovalo se je tudi mnogo potov: 1. Pot čez strmino Slomena pod Skuto (z napravo te poti je zboljšanava zveza s Colzovo kočo na Koroškem sedlu). 2. Dokončala se je Dežmanova pot od Korošice na Planjavo. 3. Popravila se je pot nad Planjškom na Vodola. 4. Dokončala so se popravila poti iz Rohanovega kota na Molliško planjbo. 5. Dve poti na Ojstrico in nadaljina na Škarje so se osnažile. 6. Pot od slapa pod Rinko na Okrešlju in dalje na Kamniško sedlo se je popravila. Letno poročilo omenja končno dve planinski nesreči.

— Planinski dom v Logarski dolini poleg Piskernikovega zavetišča je sklenila zgraditi Savinjska podružnica SPD. Tako nam poročajo iz Celja in dostavljajo: Z zgradbo se prične po možnosti že to leto. S tem bo ustrezno živni potrebi, ki je Piskernikovo zavetišče že zdavnaj premajhno. Kaj pa s planškim domom v Kamniški Bistrici, ki je projektiran že skoraj deset let in se ne gane z mrtve točke? Če se je v Logarski dolini, kjer je tujski promet skoraj desetkrat manjši kakor v Kamniški Bistrici in kjer je Piskernikovo zavetišče še v dokaj dobri stanju, izkazala potreba nove zgradbe, nam ni umljivo, zakaj se stavba v Kamniški Bistrici zavlačuje od leta do leta. Malo več energije in dobre volje bi bilo treba pa bi šlo! — S tem dopisom iz Celja se popolnoma strinjamo.

— Jugoslovenski kolesarski Savez v Zagrebu priredi v nedeljo dne 30. t. m. veliko otvoritveno dirko na dirkalšču v Zagrebu s sledečim sporedom: 1. Otvoritvena vožnja na 1800 m; 2. juniorska vožnja za kolesarje na 1800 m; 3. motociklistična tekma do 3 HP na 3600 m; 4. medklobučna dirka za kolesarje na 1800 m; 5. tekma seniorjev za kolesarje na 1800 m; 6. motociklistična dirka za motorje od 3-6 HP na 4500 m; 7. glavna savezna tekma za kolesarje na 4500 m; 8. motociklistična dirka najmočnejše kategorije na 5400 m; 9. tolažna vožnja za kolesarje na 1800 m in 10. avtomobilna dirka vseh kategorij na 9000 metrov. Jugoslovenski kolesarski podsavez za Slovenijo pozivlja vse klube, da nemudoma javijo tekmovalce na naslov: M. Rieger, Zagreb, Mrazovičeva ulica 10.

— Jugoslovenski kolesarski podsavez za Slovenijo v Ljubljani.

— Železničarski sportni klub »Sisak« igra v nedeljo dne 30. t. m. proti »Iliriji« v Ljubljani. 2. S. K. je prvak sisake župe zagrebskega podsaveza. Porazil je lanskega prvaka »Segesta« prošle nedelje s 5:0, ter ga je šteti med najmočnejše klube hrvatske province. — Pričetek tekme je določen na 5. uro.

— Službena objava L. N. P. V nedeljo, dne 30. t. m. se vrše sledeče prvenstvene tekme: na igrišču »Sparta« Primorje ob 14. uri L. A. S. K. — Sloven. Sodnik g. Kepec, ob 15.30 Hermes. Svoboda Ljubljana. Sodnik g. Jerala.

Na igrišču Svoboda Moste: ob 14. uri Hermes rez. — Svoboda Moste rez. Sodnik g. Klemenčič, ob 15.30 Svoboda Moste — Jadran. Sodnik g. Hus.

— Nogometna tekma med celjskim SK »Svoboda« in SK »Celje« se vrši v nedeljo, dne 30. t. m. ob 15. uri na celjski Glaziji pri vsakem vremenu.

— Kolesarska Ilirija v Ljubljani priredi v nedeljo dne 30. t. m. cestno dirko na progi Ljubljana-Kamnik. Start ob 8. uri popoldne pri km 1 na Dunajski cesti. Prihod prvih dirkačev v Kamnik okoli 3. ure 40 minut. Maki. malni čas 45 minut. Prijeve do sobote popoldne na naslov: Šiškovci, kavarna Prešeren. Prijavnina 1 Din. Pozneje prijave brezplačne. Vsi ostali člani nedrkači in prijatelji športa se zberejo točno ob 1 uri popoldne pri mitnici na Dunajski cesti, na kar odhod s kolesi v Kamnik. Za slučaj, da se prijavl. manj 25 oseb nekolesarjev, ki bi hoteli poleteti v Kamnik, je klub pripravljen prekrbeti autobus za vožnjo tja in nazaj. Vožnja bo stala približno 60 K za osebo tja in nazaj. Prijave za autobus tudi na naslov Šiškovci, kavarna Prešeren do sobote popoldne. V slučaju neugodnega vremena, ali pa dirkalne proge se tekma preloži na poznejši čas.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 28. aprila 1922.

— **Kraljevo potovanje v Pariz.** Iz Beograda javljajo: Sinoči ob 9.30 je potoval kralj Aleksander v spremstvu princa Pavla in ostalega spremstva skozi Subotico v Pariz. Na subotički postaji je pričakoval kralja Aleksandra odposlanec vlade, minister pravde dr. Laza Marković. Kralju je minister poročal o notranjem in zunanjem političnem položaju ter mu je predložil v podpis ukaz o **okrajšinski administrativni razdelitvi države.** Kralj je na to nadaljeval vožnjo direktno proti Parizu. Do Zagreba ga je spremljal princ Pavle. V Zagrebu ostane princ Pavle do kraljevega povratka t. i. najpozneje do 10. maja.

— **Dan kraljeve poroke definitivno določen.** Iz Bukarešte je prišlo oficijelno poročilo, da je definitivni rok kraljeve poroke določen na 1. junija t. l. O tem so bili obveščeni vsi evropski vladarji.

— **Kraljevska palača.** Iz Beograda poročajo, da si bo moglo občinstvo 1. maja ogledati kraljevske palače proti vstopnini 10 Din, ki je namenjena za spomenik nepoznanemu vojaku.

— **Bolezni ministrskega predsednika.** Sinoči bulalet o zdravstvenem stanju ministrskega predsednika ugotavlja, da so posledice g. Nikole Pašića lahke narave, vendar mora bolnik še nekaj dni ostati v postelji.

— **Javen škandal.** Neki ljubljanski urad je poslal, kakor poroča »Trgovski list«, nedavno tega na naš generalni konzulat v Rimu vlogo, pisano v srbskem jeziku. Na to vlogo je dobil v nekaj dneh rešitev ne v srbohrvatskem ali slovenskem, marveč v italijanskem jeziku. Kakor odgovor, tako je bil tudi naslov pisan italijanski ter adresiran »a Lubiana«. Pod rešitvijo pa je bil podpis: »Il console generale Carlo Scotti«. Naš generalni konzul v Rimu je torej Italijan Carlo Scotti, po poklicu advokat. To je javen škandal, ki mora vzbuditi v naši javnosti vihar upravičenega ogorčenja. Z Italijo se nahajamo že leta v najostrejšem konfliktu, ker je nam ugrabila vso našo Gorisko in Istro s Trstom, naši vojniki, ki jih je zla usoda spravila pod laški jarem, so izpostavljeni najhujšemu zasledovanju, odrekajo se jim vse pravice enakopravnih državljanov, podvignjena Italijanska družba jim uničuje in požiga narodne dome, središč njihovega kulturnega življenja, a naša vlada se za vse to nič ne briga, njo pušča vse to ravnodušno, a ne samo to, ona drži v svojih službah nam sovražne tuje državljane-Italijane, in sicer na najvažnejših mestih! To je nekaj tako nečuvstvenega, da ne najdemo pravega izraza, da bi to sramoto po zaslugi očigledni in obsodili. Naše sposobne ljudi gode iz služb, da se spravi državni proračun v ravnotežje, zanje ni mesta v konzularni službi, a istočasno zavzemajo najodvornejša in najodličnejša mesta v tej stroki nam sovražni inozemci. To presega meje našega potrpljenja in naše prizanesljivosti, zato pravimo: **Proč z nam sovražnimi inozemci iz naših služb, a to takoj brez odlašanja!**

— **Iz seje višjega šolskega sveta dne 27. aprila.** Na deško meščansko šolo v Celju se imenuje Mirko Kovač (II. skupina); Ivan Černi (I. skupina); Josip Črnič (III. skupina). Na meščanske šole v Mariboru se imenuje Marija Rozman (I. dekl. mešč. šola, III. skupina); 2. učno mesto se iznova razpisuje: Beatrice Sedevec kot učitelj. Ženskih ročnih del na II. mešč. dekl. šoli; Ana Petelin (II. skupina); Viljem Šušteršič kot učitelj petja in glasbe na deški mešč. šoli; na isti šoli Viktor Rožar (I. skupina); Josip Poljanec in Josip Lampe (III. skupina); Ljudmila Poljanec (II. dekl. mešč. šola); — Poročilo v. š. n. Gangla o dvodnevnem vrtnarskem tečaju, ki je bil dne 22. in 23. aprila na Primorskem pod vodstvom vrtnarskega nadzornika Frana Črna, goja, se vzame s pohvalo in odobrovanjem. V Konvinktu se učil, služba razpiše iznove; tako tudi nadučiteljska služba v tem kraju. V Stalcarju pride Terezija Turkova. Rafaela Hrovatova je imenovana v Žužemberk. Za učiteljico ženskih ročnih del v Ribnici je imenovana Franja Fričeva. Voditeljica I. mestn. otroškega vrta v Ljubljani, ni postane Ana Gorupova. Nadučiteljem v Mengšu je imenovan Peter Streč. Učiteljsko službo na deški osnovni šoli je dobil Julij Čenčič. V Dolenjo vas pri Ribnici pride Nežika Klunova. V Smarčnem pri Kamniku se obe službi iznova razpiše. Na dekl. osn. šoli v Novo mesto pride Milena Sušnik-Kavčičeva. Na deško osnovno šolo v Novem mestu so imenovani: Ludovik Koželj, Stanislav Menart in Pirnat Viktor. Nadučiteljsko službo v Vodich je dobil Gustav Perjan. Mesto otroške vrtnarice v Dolnji Lendavi dobil Franja Gorisko. — Na blivšem Stajerskem so stalno imenovani: Amalija Lovčičnik v Lobjinju; Bregles Dragica v Čadramu; Amalija Vohibeva kot nadučiteljica na I. dekl. osnovni šoli v Mariboru; eno učno mesto na tej šoli se nanovo razpiše; na II. dekl. šoli Rožica Novakova; od danes pa 1. mesta se oddajo; Vlad. Skrbina; Jarenini; prelog za službo pri Sv. Marjeti ob Pesnici se zavrne; Mohorok Ivan kot nadučitelj v Račah; Marija Pirnat kot učiteljica ženskih ročnih del v St. Ilju pod Turjakom; pri Sv. Tomažu se pa mesto učiteljice ž. r. del iznova razpiše; spis o oddaji nadučiteljskega mesta na deški okoliški šoli v Celju se vrne okrajnemu šolskemu svetu v popolnino. Nadučiteljsko službo

na Bregu pri Ptuj je dobil Cvetko Kranj. V St. Rupert v Slov. goricah pride Jakop Franc, v Brežice Josip Jerš, v Sv. Peter pod Sv. Gorami pa Hedka Lovrec. — Reši se enajst disciplinarnih slučajev. Razširi se šola na Polzeli v šestrazrednico; v Podpeči se ustanovi samostojna dvorazrednica; prešla se ona hišna številka iz okoliša Vransko v okoliš St. Jurij ob Taboru; sistemizujeta se 2 učni mesti za srbohrvatsko na šolah v Mariboru in 5 stalnih vspešnic na osnovnih in mešč. šolah v Mariboru. Predlagajo se v stalno vpokojitev: Marija Pirkmajer, Terezija Kovačič, Peter Wudler, Marija Albanese-Plesko, Vekoslava Heričko-Fras in Antonija Lorger.

— **Kazensko preiskavo** je uvedlo kakor nam poročajo, drž. pravdnistvo proti g. A. Rističu radi napadov, naperjenih proti g. vlad. svet. dr. Vodopivcu v odprtem pismu, priobčenem v »Slovenec« in »Jugoslavije«.

— **Egoizem in altruizem.** Peto javno predavanje Zvonimirja Bernota, glavnega urednika »Napreja«, »O egoizmu in altruizmu«. Po predavanju ima vsak pravico na vprašanje ali tudi na daljši govor, vendar ne nad deset minut. — Petek, dne 28. aprila 1922. Velika dvorana »Mestnega doma« v Ljubljani. Začetek točno ob 20. uro, konec najpozneje ob 22. — Sedeži v prvi vrsti po 5 Din, v II.—VI. vrsti po 2 Din, v VII. do X. vrsti po 1 Din. Stojišča 50 par.

— **O Makedoniji** predava nočjo, ob 8. uri zvečer v »Mladiki«, Subičeva ulica, ga. Julka Petrovič. Vstop prost in vsakomur dovoljen. — Splošno žensko društvo.

— **Udeležniki občnega zbora Zveze** trgovskih gremijev in združenj ter III. veslovskega trgovskega shoda opozarjamo, da se vrši v soboto dne 29. t. m. ob 8. uri zvečer velik koncert mariborske vojaške godbe pod osebnim vodstvom g. Herzoga v veliki dvorani Narodnega doma v Celju. Naj nihče ne zamudi prilike, biti deležen tega izvanrednega užitka. Koncert priredi na čast vsem posetnikom in tovarišem celjske trgovstva. Posebna vabila se ne razpisujejo. Vabljen je vsak prijatelj trgovstva.

— **Nova banka v Celju.** Nekdanji prostori mestne aprovizacije v Prešernovi ulici so se preuredili. V teh prostorih si 1. majem t. l. Slovenska banka svojo podružnico.

— **Darivni dan v Celju.** Darivni dan Kola jugoslovenskih sester v Celju je prinesel 26.000 K. Od teh se je poslalo centralnemu odboru v Ljubljano 20.000 K, mariborski dečki bolnici 1000 K in podarilo celjskim revežem 1000 K. Ostanek se je naložil kot dečki fond.

— **Velik protestni shod beogradskih trgovcev** in obrtnikov. Iz Beograda javljajo, da je bil dne 26. t. m. velik protestni shod beogradskih trgovcev, industričev in obrtnikov. Shod je odločno protestiral proti sedanjemu neenakemu obdavčevanju, protestiral je proti davku na poslovni promet in zahteval, da se uvede enoten davčni sistem za vso državo. Beogradski trgovci, industričji in obrtniki so popolnoma solidarni s svojimi tovariši v Sloveniji in Hrvatski. Na shodu soglasno sprejete resolucije so bile izročene ministrskemu predsedstvu, notranjemu in zunanjemu ministru, dalje narodni skupščini in drugim javnim korporacijam.

— **Vladna pomoč Bitolia.** Ministrstvo za javna dela ne more vsled izpranih kreditov za dvor, mostove in ceste dati večje podpore prebivalstvu porušenega Bitolia. Največ kar more dati, je vsota 100.000 dinarjev.

— **Zakona o orožništvu in orožniškem pokopniškim fondu** sta izšla celotno v 43. številki »Uradnega lista«.

— **Proti spekulantom z monopolnim blagom.** Monopolna uprava je sklenila, da bo nalozila kontrolirala prodajo monopolnih predmetov, predvsem soli in petroleja, ker prodajalci trgovci po večini sol in petrolej za 50% dražje, kakor pa je predpisana cena.

— **Smrtna kosa.** Na Vrhniki je umrl g. Jakob R. h. star 84 let, v Mostah pri Ljubljani na ga. Antonija Sn. o. j. roj. Zakotnik. Blag ima srbini!

— **Grozna smrt.** V Kranju se je smrtno ponesrečil triletni Vlado Semen. Prevrnil je po nesreči nase krog vrelc vode, pri čemer je dobil tako težke opekline, da je še isti dan umrl.

— **V Bistrici utonil.** Alojzij Vrhovnik iz Bakovnika pri Kamniku je pred nekaj dnevi nenadoma odšel z doma in se ni več vrnil. Pozneje so ga našli utonlega v Bistrici. Kako je zašel v vodo, dosedaj še ni znano.

— **V pojanju.** Včerajšnje nočje o aretaciji »šoferja« Mirčiča pojasnjuje, to toliko, da je bil Mirčič strojnik Dieslovih motorjev pri tvrdki Kuščar. — **Justifikacija morilca.** V Čunriji je bil po preteklem sodu ustreljen znani morilec Ljubomir Jezdič, ki je izvršil nešteto umorov.

— **Vojak na straži ustrelil dijak.** Iz Dubrovnika poročajo, da je vojak Meho Tranutan iz Foče, ko je stal na straži, ustrelil po pomoti diaka Siminčiča. Vojaka so aretirali in predali garnizijskemu sodišču.

— **Vlom v trgovino.** Iz Zagreba javljajo, da so 26. t. m. ponóči neznan vlomilci vlioli pri zlatariju Wagnerju v Somboru. Odnesli so mnogo zlata in srebra, nakit in dragocenosti v skupni vrednosti 200.000 K.

— **Vlom in tatvina.** V hlev trevca Antona Leschniga v Brežicah so vlomili neznan vlomilci ter odnesli mnogo obleke in raznih predmetov za 11.300 K. — V noči 21. aprila pa je bilo vlomljeno v Sv. Pavlu pri Domalah pri posestniku Mariji Svetli-

novi. Tatovi so odšli z dobrim plenom obleke in dragocenosti za 20.300 K. — Cigani pa so obiskali isti večer črevljarija Josipa Močnika in mu odnesli 5 koboši in en pleten koš v vrednosti 750 K.

— **Zasačen vlomilec.** V noči 14. aprila je skušal nekdo vlomiti v veletrgovno trgovino Turada na Aleksandrovi cesti v Mariboru, a brez uspeha. Neznane je ponovil teden pozneje svoj vlom dvakrat, pa zopet brez uspeha. Radi tega je dal Turada trgovino zastražiti. V sredo pa so stražniki v Prešernovi ulici zasačili nekoga Vincenca Gajška, ki je pred kratkim prišel iz ječe. Imel je pri sebi celo zalogo modernega vplomilnega orodja. Priznal je, da je v družbi dveh drugih vlomilcev, za katere neče navesti imena, skušal štirikrat vlomiti. Pri hišni preiskavi je policija spravila na dan cel kup ukradenih stvari, ki jih je Gajšek narpel v okolici Ptuja.

— **Atelje »Heli«.** Veličan Be. šter ima razstavljene slike v trgovinah Magdič, Schwentner in Krisper.

Kultura.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.

Drama.

Petek, 28. aprila: Revizor. Dijaška predstava. Znižane cene. Začetek ob 3. popoldne. Izven.

Sobota, 29. aprila: Otok in struga. E. Nedelja, 30. aprila: Pohuljanje v dolini šentflorjanski. Delavska predstava. Polovične cene. Izven.

Opera.

Petek, 28. aprila: Werther. A. Sobota, 29. aprila: Bajala. D. Nedelja, 30. aprila: Faust. Izven.

★

— **Gostovanje opernega pevca Kovača** v Zagrebu. Tenorist ljubljanske opere, g. Kovač, je gostoval dne 23. t. m. v zagrebškem gledališču. O njegovem nastopu piše »Obzorje«: Naš ljubljanski gost spominja glasovno zelo na g. Rilačca, samo da njegov glas še daleč ni tako šolan in gibek. Igra dobro ter se je na odru zelo dobro počutil. G. Kovač je nastopil v »Bohemu«.

— **Mestno gledališče v Celju.** V sredo, dne 26. je uprizorilo dram. društvo dr. Novčanovo dramo »Velejoc«, ki je ugajala zlasti v prvem in tretjem dejanju. Domači igralci so dosegli lep uspeh. Obisk je bil mnogobrojen. V kratkem gostujejo, kakor slišimo, zonet člani ljubljanske drame z igro »Ljubimkanje«.

— **Freed Smith v Beogradu.** Znan ameriški pacifist Freed Smith je dospel v Beograd iz Sofije, kjer je imel več predavanj za trajen svetovni mir. Freed Smith namerava potovati tudi v druge evropske države.

Sokolstvo.

AKADEMIJA SOKOLSKEGA NARAŠČAJA.

Sokolski naraščaj Ljubljanskega Sokola je sinoči dne 27. t. m. priredil v telovadnici Narodnega doma pripristo, moralno in estetično dobro uspešno akademijo s bogatim programom. Ruski Sokoli, člani pevskega društva »Bajane« so akademiji s krasnimi ruskimi pevskimi točkami dodali posebno obilje. Lepo je donela iz čistih in močnih ruskih grl — sokolska koronica. Vse od ženskega in deškega naraščaja izvajane točke prostih vaj in vaj na orodju so pokazale, kako sistematično, metodično in vztrajno stremi Sokol za tem, da doseže idealno in telesno popolnost. Pod vodstvom g. Trdinove je skupina malih, gibčnih deklic izvajala štiri proste vaje z obroči precizno in graciozno. Naravnost strumen in krepak je bil korak te skupine. Pod vodstvom g. Kostnapilijem je nastopil 25 dekčev-Sokoličev broječi dečki naraščaja s palicami. Z elanom, preciznostjo in smetritnostjo je izvajal štiri proste vaje. Sledil je vsaki viharjen plosk. Lep napredek! Nastop krepkega in zdravega obrtnega naraščaja pod vodstvom g. Kuščarja pa je pokazal višek telesne vzgoje. Vaje na orodju, skok čez mizo, konja in v višino so bile tako eksaktne in točne, da je bilo nazvoče občinstvo nadvse zadiviljeno v krasni naraščaj. Tudi sedem malih dekčev je pokazalo pravo izurjenost v skoku čez mizo. Krasne, točne in skoro vratolomne pa so bile produkcije deškega naraščaja na bradlji, a tudi deklke-Sokolice so pokazale vitkost in gibčnost na bradlji. Pod vodstvom g. Kuščarja je dalje 16 dekčev-Sokoličev pokazalo v prostih vajah najlepše uspehe. Mišičev telesa so izvajala komplicirane proste vaje tako taktčno, simetrično in v enakem tempu, da je bila ves čas izvajal obrnjenale najlepša slika discipline in reda. Krasne vaje so zaključile mlade, gibčne Sokolice, 36 po številu, s simboličnim plesom. Tu je bila občudovanja vredna gracioznost nekaterih gibov. — G. Kuščar kot voditelj deškega naraščaja je med akademijo tudi objavil uspehe nedeljske telovadne tekme naraščaja. Tekme so obstale v skoku na daljino, skoku v višino, čez kozo, v tekni 100 jardov (91.40) in v prostih valah Tekmovalo je 70 dekčev naraščaja, v višini oddelku 28 in v nižjem 42. Nalveč točk v višjem oddelku so dosegli: Sršen Srečko 95 odstotkov, Poljanec Sava 93 % in Pešek Mirko 90 %. V nižjem pa: Rebec Nikolaj 87 %, K. e. Stane 86 % in Nikolaj Miroslav 83 %. V tekni 100 jardov je zmagal: Lah Ivo 11½ sek., dr. Kukanja Angel in Stare Vendlin 12 in ¼ sekunde in tretje mesto: Sršen Srečko. Lombard Ivan in Lah Ivo 12 in ¼ sek. Pri skoku v daljino z zaletom je dosegel prvo mesto Kukanja Angel 460 cm. Pri skoku v višino prvo mesto Kukanja 74 cm, 183 cm. Pri prostih valah na K. e. Stane 10 točk. Akademija je zaključila s najlepšim moralnim uspehom.

— **Sestanke za nabavo sokolskih književ** danes v petek, ob 19. v Savezni pisarni.

Najnovejša poročila.

ITALIJANSKO - JUGOSLOVENSKA POGAJANJA V RAPALLU.

— **Rim, 27. aprila.** (Izv.) Rimski listi priobčujejo tele informacije o italijansko - jugoslovenskih pogajanjih: Ne more se trditi, da bi se pogajanja glede izvršitve rapalske pogodbe med Italijo in Jugoslavijo prekinila. Nasprotno se lažje trdi, da se prava pogajanja med obema narodoma v Santi Margheriti pravzaprav še niso niti pričela. Dosedanji razgovori med italijanskimi delegati in ministrom dr. Ninčičem so sicer imeli oficijozne značaj, vendar pa predstavljajo samo predpriprave za prava pogajanja. Italijani so predlagali, da bi se pogajanja najprvo nanašala na vse točke, ki jih vsebuje rapalska pogodba in da bi se začeli razgovori glede reškega vprašanja šele potem, ko bi bili rešeni že vsi drugi problemi. Na drugi strani pa zahteva Jugoslavija, da naj najprvo izprazni italijanske čete tretjo ceno v Dalmaciji, nato se naj prične

SESTANEK DR. NINČIČA

— **Genova, 27. aprila.** (Izvirno.) Zunanji minister dr. Ninčič je danes popoldne, pred svojim odhodom v Beograd konferiral z madžarskim zunanjim ministrom grofom Banffyjem. Sestanek se je vršil na željo madžarskega zunanjega ministra. Razgovor je bil o vseh najvažnejših, med Madžarsko in našo državo še spornih vprašanjih. Tendence razgovorom je

razprava o reškem problemu in šele ko bo ta problem sporazumno spravljen s sveta, se naj prične pogajanja o vseh drugih vprašanjih, ki izvirajo iz rapalske pogodbe. Italijanski listi naglašajo, da so se med Jugoslavijo in Italijo v vprašanju rapalske pogodbe sicer pojavile velike težkoče, vendar pa imajo vzroka dovolj misliti, da jugoslovenska vlada ne bo (?) forsirala registriranja rapalske pogodbe pri Zvezi narodov.

— **Genova, 27. aprila.** (Izv.) Neposredno pred odhodom se je minister dr. Ninčič eno uro razgovarjal z italijanskim zunanjim ministrom Schanzerjem v hotelu »Bristol«. Vesti o prekinjenju razgovorov so po uradnih izjavah netočne. Razgovori se nadaljujejo in so tako daleč uspešni, da je pričakovati njih zaključka, čim se dr. Ninčič povrne iz Beograda. Ninčič se vrne v Genovo prihodnji torek.

Z GROFOM BANFFYJEM.

bila, da je dosežen modus vivendi med obema državama in kako naj se odstrani sedanje difference, da le omogočeno medsebojno dobro sosedstvo. Kakor je videti, je Madžarska prišla do spoznanja doseči z našo državo sporazum, ker je v zadnjih dnevih na konferenci doživela precejšnje razočaranje.

DRŽAVNOZBORSKE VOLITVE NA MADŽARSKEM.

— **Budimpešta, 28. aprila.** (Izv.) Volitve v madžarski državni zbor so razpisane za 28. maja. Izvedejo se v etapah. Opozicijske krščansko - socialne frakcije so sklenile volilni kompromis in nastopijo s skupno kandidatsko listo.

ALARMANTNA POROČILA IZ RUSKOPOLJSKE MEJE.

— **Pariz, 27. aprila.** (Izvirno.) Iz Varšave prihaja poročilo, da je ob ruskopolski meji opaziti koncentracijo ukrajinskih čet v smeri proti Poljski. Ruski listi nadaljuje ostro kampanjo proti Poljski in napoveduje vojno za slučaj, da ostane genovska konferenca brez vsakih pozitivnih rezultatov.

EKSPLOZIJA NA JADRNICI V TRSTU.

— **Trst, 27. aprila.** Jadrnica »Graziosa« je bila na potu iz Trsta v Piran. Natovorjena je bila z bencinom in s petrolejem. Iz neznanih vzrokov je na njej eksplodiral sodček bencina. Pri eksploziji je bil ubit 1 mornar, 4 pa so bili težko ranjeni. Jadrnica se je potopila.

KATASTROFALNI POTRES NA JAPONSKEM.

— **Pariz, 27. aprila.** (Izv.) Iz Washingtona javljajo: Glavno mesto Japonske Tokio je 26. t. m. ob jutranjih urah zadet katastrofalni potres, ki je trajal 15 minut. Deset milj od mesta oddaljeni ognjenik Asama-Yama je nekega trenutka popeljal izbruhnil z najhujšo eruptivno silo, na kar je sledil močan potres. Mesto je zelo trpelo. Poškodovanih je mnogo hiš in zgradb. Več domačinov je mrtvih. Materijalna škoda je veličanska. Tudi amerikansko poslatniško poslopje je trpelo veliko škodo. Opuščenost je tudi drugo večje mesto Yokohama. Tu je vsa kitajska četir popokoma porušena. Vodovod v mestu je uničen.

Borzna poročila.

— **Zagreb, 28. aprila.** (Izv.) Zaključek. Devize: Curih 13.75, 14.— (13.—, —), Pariz 6.50, 6.9375, London 306.—, 325.— (300.—, 337.—), Berlin 25.35, 26.— (25.25, 26.—), Dunaj 0.92, 0.95, (95.50, 97.50), Praga 139.50, 148.— (146.—, 150.—), Trst 3.70, 3.90 (3.90, 4.05), New York 70.—, 70.50 (—, 72.50), Budimpešta 9.50, 9.60, Valute: dolar —, 69.— (65.—, —), lira —, 3.85 (3.9250, —), nemška marka 28.—, —, napoleonkor 200.—, — (215.—, —).

— **Curih, 28. aprila.** (Izv.) Predborza: Zagreb 1.79, Berlin 1.7775, Milan 27.325, Praga 9.9875, Dunaj 0.0645, Budimpešta 0.6625, London 22.747, Pariz 47.337, New York 5.1412.

— **Curih, 27. aprila.** (Direktno. Oddano ob 17.40.) Zagreb 1.79, Berlin 1.81, Milan 27.49, Praga 9.949, London 22.751, Pariz 47.44, New York 5.1401.

— **Curih, 27. aprila.** (Preko Dunaja.) Zagreb 1.849, Dunaj 0.067, Budimpešta 0.69, Berlin 1.821, Praga 10.—, Milan 27.451, Pariz 47.46, London 22.751, New York 5.14.

— **Trst, 27. aprila.** (Oddano 16.30.) Beograd 25.20, Zagreb 6.30, Berlin 6.65, Praga 36.40, London 82.90, Pariz 172.85, New York 18.60, Curih 365.50.

— **Dunaj, 27. aprila.** Tečaj Dunajsketo efektne borze. Julius 45900.—, Credit 7710.—, Sev. železnice 33600.—, Drž. železnice 91800.—, Albnke 71500.—, Kranjska ind. družba 61500.—, Škoda 66000.—, Trboveljska 30600.—.

— **Berlin, 27. aprila.** (Oddano 15.35.) Beograd 403.—, Zagreb 100.75, Milan 1510.—, Praga 550.50, London 1250.—, Curih 5530.—, Pariz 26.25, New York 262.—.

— **Praga, 27. aprila.** (Oddano 20.25.) Beograd 70.50, Zagreb 17.625, Berlin 18.25, Milan 276.—, London 227.50, Dunaj 66.50, Curih 1000.—, Pariz 475.50, New York 51.50.

— **Dunaj, 27. aprila.** Devize: Zagreb 26.12, 26.23, Beograd 104.68, 104.92, Praga 151.40, 151.60, Curih 1503.75, 1506.25, Valute: dinar 104.38, 104.62, švicarski frank 1502.25, 1504.74, češka krona 151.20, 151.40.

Izpred sodišča.

— **Dr. Oblak zopet oproščen.** Na vsa načine se trudijo klerikali, kako bi dr. Oblaka, ki ga sovražijo do skrajnosti, pred javnostjo oblatili. Zakaj, je znano. Najprvo ga je tožil dr. Pegan radi njegovih očitkov glede Joštovih knjižic, a dr. Oblak je bil radi doprineselega dokaza resnice oproščen. Potem se je spravljal nani dr. Natlačen, znan radi svojega protisrbskega govora pod kandelabrom. Nad eno leto je trajala kazenska pravda, ki jo je naperil proti dr. Oblaku g. dr. Natlačen, češ da ga je obdolžil napeljevanja h krivemu pričanju. Dr. Oblak je dokazal na prvi instanci, da je njegova stranka res slišala, kako je Natlačen stranko, ki je bila zaslišana enkrat kot priča in enkrat kot obdolženec, nagovarjal, kako naj govori pred sodiščem. Ker je prvi sodnik smatral, da je dr. Oblak sicer v dobri veri obdolžil dr. Natlačena, da je nagovarjal svojo stranko kot pričo, je g. dr. Oblak pravdomotno obsodil. Klerikalni listi so nato prinesli prave pamflete proti dr. Oblaku. Dr. Oblak se je pritožil na deželno sodišče, ki je sedaj definitivno sodilo v tel dolgotrajni stvari. Višje sodišče je g. dr. Oblaka popolnoma oprostito ter je predsednik senata v razlogih izrecno poudarjal, da je g. dr. Oblak ravnal po svojem najboljšem prepričanju in svoj — vesti kot zastopnik. Klerikalne klevete razpadejo s tem samo po sebi v nič in dr. Oblak je dobil svoje zaščedenje.

— **So vslužbenec navtilac cen?** Okr. sodišče v Mariboru je razpravljalo o zanimivem slučaju, za katerega bo treba od višje instance zavzeti principijelno stališče v sličnih slučajih. Trgovski pomočnik neke trgovske hiše je bil obtožen, da je učitelju Jurčiču zaračunal mehak ovrtnik za 35 K. Trgovski pomočnik se v stvari sami zavorja, da la mogoče v naglici zamenjal ceno za trdi ovrtnik. Ko pa je zaslišal obsojdo: dva dni zapora in 200 Din globe, je ves presenečen, da kazen zadene nlega kot uslužbenca, izpovedal, da mu je šel opetovano zabičal, da naj se blago prodaja po 30% dobička, torej je on kot uslužbenec primoran se držati človeškega povelja, ker trpi v nasprotjem slučaju on škodo. V tem slučaju ne gre toliko za denarno globo, za katero v smislu zakona za pobljanje draginje lamči tudi keš, nego gre mu holi za zaporno kazen. Ki zadene nlega osebo. Ker on kot uslužbenec ne dikira samovoljno prodajno ceno, nego se ravnava po naročilu šefa, je prijavil takoj vzklik zoper krivdo in kazen. Nasprotno je funkcionar državnega pravdnistva tudi takoj prijavil vzklik zoper preizkušeno odmerjeno kazen. Smo redovneti, kakšno stališče bo zavzel vsakičeno sodišče.

— **Italijanski oficir pred našim sodiščem.** Te dni se prične pred kotniškim vojnim sodiščem razprava proti italijanskemu oficirju Matteo Nica, ki je obtožen vohunstva.

Društvene vesti.

— **Kongres žilnozdravnikov.** 30. junija ter 1. in 2. julija se vrši v Sarajevu kongres jugoslovenskih žilnozdravnikov. Dosedal je prijavljenih 250 udeležencev.

— **Ciril - Metodova podružnica** za Grobelno in okolijsko priredi svoj občni zbor dne 7. maja ob 15. uri v gostilni Narat v Sent Vidu, z običajnim sporodom. K obilni udeležbi vabi odbo.

Glasbeni vestnik.

— Jubilej predsednika pevskega društva »Slavec«. Pevsko društvo »Slavec« priredi svojemu predsedniku Ivanu Dražilu povodom 30letnega predsedovanja in imenovanja častnim članom v soboto dne 29. aprila ob osmih zvečer v veliki dvorani Narodnega doma časten večer. Vabimo društva, da se po svojih zastopnikih, kakor tudi članstvo, prijatelje, osobito pa stare pevce, častnega večera udeležijo.

— Koncert Zvezinega pevskega zbora v Gorici se bo vršil 29. t. m. v dvorani Trgovskega doma. Obeta biti nekaj nenavadno krasnega. Program je skrbno izbran. Preko 100 najboljših pevcev so se zbrali v mogočen zbor. Poleg ženskih in mešanih zborov nastopijo še: 2 solopetki (Avrelia Sanadin in Anica Čok), 2 pianistki (Margarita Bortolotti in Karmela Kosovel) in recitator A. Širok. Pri kvartetu pa igrajo Mirko Logar, Karel Pahor, Ljubo Pavlič in dr. I. Kranjc. Glasbene točke vodi Srečko Kumar.

— Koncert v Celju. Dne 22. t. m. je priredila »Pravoslavna cerkvena občina v Celju« v veliki dvorani hotela Union svečani koncert v korist zidanja pravoslavne cerkve v Celju. Sodelovala je iz priljubljenosti gospe Maja Strozzi in njen soproj g. Bela Pečič iz Zagreba in marijorska vojaška godba pod vodstvom kapelnika g. Herzoga. Nam Celjanom, ki smo se bili h koncertu zbrali v obilnem številu, je bil užitek zopet enkrat poslušati instrumentalno godbo, ker jo imamo redko priliko slišati. Poleg znane Jenkove overture »Kosove« se je osredotočilo naš zanimanje zlasti za novo delo domačega umetnika - komponista g. Slavka Osterca; na vspehu je bila namreč njegova simfonična slika za orkester: Krst pri Savici. Je to povse izvirno, moderno muzikalno delo, čigar težnja leži v bujni, zarovit, mestoma blestivi instrumentaciji po vzoru ruskih in francoskih modernih skladateljev. Proizvajanje je doseglo popoln uspeh, ki mu je občinstvo dalo duška z burnim aplavzom. Gospodu skladatelju čestitamo na lepem uspehu z željo, da

krepko in vztrajno nadaljuje; uspehi so mu z bogatstvo velikih muzikanih nadarjenosti in invencije zagotovljeni. — Gospe Maja Strozzi nam je zapela več pesmi Dobroniča, Širole in Konjeviča, kakor tudi dve arije iz »Otele« in »Toske«. Ne da bi se hoteli spuščati v kritično oceno njenega nastopa, se nam vendarle zdi, da je ga. umetnica bolj doma na odru kakor pa v koncertni dvorani; saj pa že tudi dolgo vrsto let z odličnimi uspehi deluje na zagrebški operi. Ako smo na eni strani morali tu in tam pogrešati v glasu zvočnosti in svežosti, bili smo na drugi strani odškodovani z njeno visoko muzikalno umetnostjo in dovršeno tehniko. Naravnost briljantna pa je v zadnji Konjevičevi pesmi »Sabata«, njej sami posvečeni. Spremljal jo je na klavirju njen soproj g. Bela Pečič vseskozi duhovito, decentno in elegantno. — Gg. prirediteljem kakor tudi vsem sodelujočim za prireditve naša najiskrenejša zahvala z željo, da bi tudi gmojni uspeh ne zaostal za njih trudom in požrtvovalnostjo.

Raznoferosti.

Star zaljubljenec v ženskem krilu. Iz Pariza poročajo: Ves Toulouse se smejala dogodku, ki ga je doživel tamkajšnji davkar. Že precej priljetni gospod je bil zaljubljen v neko vdovo, s katero sta se sestajala zvečer na določenem kraju. Ker pa se je ubogi davkar bal zlobnih ženskih jezikov, je hodil na rendezvous v ženski obleki. Tako je šlo dolgo časa in davkar se je vračal večer za večerom ves srecen domov z ljubavnih sestankov. Neki večer pa je zamenjal čaka svoje izvoljenke. Ko se ozira okoli, odkod bi prišla, zagleda naenkrat, kako neki možki z vso naglico teče preko trga v hišo, v kateri on stanuje. Nesrečni davkar se je vrnil domov ves jezen in njegova žena se je povečala do neizmernosti, ko je sprevlela, da je bilo v stanovanju vse premetano in da je izginil ves njegov denar v znesku 70.000 frankov. Kar znoreti pa je hotel, ko se drugi dan prepičal, da mu odnesel denar njihče družice, nego njegova ljubica, ki je s franki

zbežala kdo ve kam. Davkar se skriva v svojem stanovanju in si ne upa na ulico, ker ga vse mesto vleče čez svoje naravne in umetne zobe.

Meteorji. Meteorološka opazovalna postaja v Krakovu je ugotovila 21. t. m. okoli 11. ponoči veliko padanje meteorjev. Tekom tri četrt ure je padlo v vzhodnih Beskidih 216 intenzivno svetlih meteorjev. Ta pojav se spravlja v zvezo z okolnostjo, da je zemlja na svojem teku srečala komet iz l. 1871.

Poizvedbe.

Dotični gospod, ki je snoči plačal za gledališki list in ni dobil njen preostanek gledališkega lista, naj se zgleda pri biljeterju v dramskem gledališču.

Glavni urednik: Rasto Pustoslavšek.

Odgovorni urednik: Ivan Podržaj.

Na prodaj

plemenska kobila, rjava, pincgavske pasme, stara 6 let. Poljanska cesta 55. 3013

Proda se

stavbena vogelna parcela ob eni glavnih cest v neposredni bližini glavnega kolodvora. Polje se v pisarni dr. Josipa Grabovića, odvetnika v Ljubljani, Sodna ulica 11. 2983

Sprejemem

trgovskega pomočnika ali pa prodajalca z nekoliko pisarniške orakse in vednostjo in vajenosti z dobriimi spricvali, zdravega in krepkega. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 3014

Enonadstropna hiša

v Ljubljani, v kateri je stanovanje kupcu zagotovljeno, se prodaja. Istotam se prodaja več stavbenih parcel za družinske vile. Hrenova ulica 18. 3009

Na prodaj velika hiša

na glavnem trgu, za vsako obrt sposobna, z dvema jiljama in leonim vrtnom ter gozdom. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 2985

Kontoristinja

dobro izurjena strojevska, večja slovenske in nemške stenoigrafije, se sprejme. Hrana in stanovanje v hiši, plača po dogovoru. Ponudbe pod Ljubljano 2990* na upravo Slov. Naroda. 2990

Jamske tračnice

(Grubenschienen) rabljene, dobro ohranjene 7 do 9 kg težke na tekoči meter se kupijo vsako množino po zmerni ceni. Ponudbe pod Antimon 2992* na upravo Slov. Naroda. 2992

Prijetne počitnice

se nudijo inteligentnemu gospodu, večščemu nekoliko knjižničarstva, ki bi hotel prevežeti v poletni sezoni nadzorstvo v nekem alpskem hotelu. Plača po dogovoru. Pismene ponudbe naj se pošljejo na upravo Sl. Nar. 2994

Gospodična

večša slovensčina, deloma nemščina, slov. stenoigrafije ter brstoročepisja, z lepo pisavo, želi premeniti mesto slov. stenoigrafije ali strojevske. Vstop event. takoj. — Ponudbe pod Dalija raksa 2995* na upravo Sl. Nar. 2995

Prodajo se delnice

Slov. Eskomptne banke. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 3001

Pouka v srbohrvaščini želita dve gospodičini. Ponudbe pod »Zavarovalnica 3—3003* na upravo Slov. Naroda. 3003

Uradnik

išče službe kot knjižničarja, korespondent ali računovodja. Zmožen je slovensčine, hrvaščine in nemščine. Več je tudi gozdarskih in oskrbnih poslov. Ponudbe pod »Uradnik 3007* na upravo Slov. Naroda. 3007

Dražbeni oklic.

Dne 3. maja ob 8. zjutraj se vrši na Borovnici javna dražbena razprodaja lesa, približno 150 m³. Zglasiti se je zato ob 8. zjutraj na kolodvoru na Borovnici. 3016

Več lepih spalnih oprav

politranih, svetlih imam na prodaj. — Ivan Andrič, mizar, Kolizej. Gosposvetska cesta 13, priti, vrata 38.

Psa in psico

čiste volje pasme, 7—12 mesecev stara. Kupim takoj. Gostina Košak, Ljubljana, Krekov trg. 3011

Hotel Vega!

Pri meni se točijo sedaj najboljša vina, vsaki čas se dobe jedila gorka ali mrzla. Sprejem tudi več gospodov na hrano. Da je dobra, za to jamči že ime gospodične Mici Kovač.

Priporoča se

ANTON MAVER, gostilničar in posestnik.

3015

Prodajalka

specerijske, manufakturne in druge mešane stroke, pridna, pošena, se išče. Ponudbe na naslov tiskar L. Gutenberg, Mežica, Slovenija. 2945

Večji denarni zavod išče

tudi blaginjskih poslov večjo moč. Pevec in telovadci prednost. Ponudbe z zahtevno plačo na uradništvo Slovenskega Naroda pod »250/2969*«. 2969

Ivan Magdič krojač

se priporoča za spomladansko sezono Ljubljana, Gledališka ul. 7.

Iščem deklico

pridno, delavno, pošeno, od 14 do 16 let, za učenje v trgovino z mešanim blagom. Učna doba 3 leta. L. Gutenberg, Mežica, Slovenija. 2946

Sprejme se več ključavničarjev

za montiranje ključavnic, tudi se odda delo na dom. Bistra, Domžale. 2966

Psički

mladi, volje pasme, so naprodaj. Naslov v uprav. Slov. Naroda. 2968

Več tesarjev

in več tesarjskih predelavcev sprejme takoj Ivan Zakotnik mestni tesarjski mojster, parna žaga Ljubljana, Dunajska cesta 46. 2877

Kuharica

se išče za takoj v trgovsko hišo. Ravnotam se sprejme sobarica za vsa sobna in hišna dela. Plača dobra, drugo po dogovoru. Vpraša naj se v uprav. Slov. Naroda. 2789

Hlapce

h konjem išče mestna pristava, stanovanje in hrana v hiši. Zglasiti se je: Cesta na Kodeljevo št. 8. 2946

Kontoristinja,

večša strojevska, korespondenčna, nemške stenoigrafije ter drugih pisarniških del išče primernega mesta. Ponudbe pod »Primerno mesto-2988* na upravo lista.

Radi selitve

se prodaja mahagonijeva jedilnica, spalnica iz trdega lesa, pianino, kuhinja in razne druge stvari. Vse šele pol leta v uporabi. Naslov pove uprava Sloven. Naroda. 2940

Prva špecialna trgovina z rokavicami in parfumi nudi:

najnovejšo modno špecialne rokavice za dame in gospode v vseh najlepših barvah, kakor tudi črne in vsebarvne najboljše vrste nogavice.

Najfiniji pristni francoski parfumi. Najboljše vrste kolinske vode.

Eau de Cologne

O. Bračko, Ljubljana Dunajska cesta štey. 12.

Nova kovačnica

in vse vrstne spajalno orodje se da v našem. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 2955

Perica

samostojna delavka, se sprejme takoj v stalno službo. Ponudbe na upravo hotela »Slon«, Ljubljana. 2986

Školske potreščine

za člane, članice in naraščaj, kakor tudi suknjo za kroj priporočila trdka

A. & E. Škaberne Ljubljana

Mestni trg 10

Naročite takoj!

Ljubljanski Zvon

za leto 1922.

Pod novim uredništvom pesnika Fr. Albrehta je letošnji letnik jako zanimiv in mnogovrsten. S tretjo številko začne izhajati zanimiv zgodovinski roman, ki je zajet iz srednje veškega življenja koroskih Slovencev.

Naročnina za celo leto znaša 60 dinarjev in se pošlje na Tiskovno zadrugo v Ljubljani, Prešernova ulica.

Dobi se še letnik 1921 (50 Din.), letnik 1920 (30 Din.) in letnik 1919 (30 Din.) Poština za vsak letnik 5 Din. 2024

Postranski zaslužek

je zagotovljen vsakemu, ki bi tudi le prilično izven svojega rednega poklica posredoval življenska in nezgodna zavarovanja za podpisano družbo. Takim posredovalcem nudi družba najugodnejše provizije.

Življenski in nezgodni zavarovalni oddelki Jugoslavije sprejme pa tudi potnike s stalnimi dohodki v svojo službo. Prednost imajo prosilci s prakso.

Ponudbe je nasloviti na:

Ravnateljstvo splošne zavarovalne družbe »Jugoslavija« v Ljubljani.

Nove knjige

Tiskovne zadruge v Ljubljani, Prešernova ulica.

Dr. J. Tičar, Boj nalezljivim boleznim. S slikami. Broš. 10 dinarjev, po pošti 75 p. več.

Dr. Fr. Goršič, Socialna zaščita dece in mladine. Broš. 10 dinarjev, po pošti 75 p. več.

Jos. Štritar, Sedulikov. Povest. Broš. 7 D, vez. 10 D, po pošti 50 p. več.

B. N. Barbousse-Debelljak, Ogenj. Vojni roman. Broš. 18 D, vez. 22 D, po pošti 2 D več.

Fr. Zbanič, Pesmi. Broš. 8 D, vez. 11 D, po pošti 50 p. več.

Camkarjev Zbornik. Uredil dr. J. Glonar. Broš. 18 D, vez. 21 D, po pošti 1 D več.

Ne opustite ob potrebi papirja pisalnih in risalnih potrebščin, književskega in tiskarskega materiala obračati se na

JADRAN

veletrgovina papira i pisalneg materijala, Zagreb, Frankopanska ul. 6.

Telefon 8—59. Brzljavni naslov: JADRAN PAPIR.

Opozorjamo na naš oddelek na Zagrebškem velesejmu!

+ Potrtim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecm, da je naš ljubljani oče in stari oče, gospod

Jakob Buh

danes po dolgi in mučni bolezni, previden s sv. zakramenti v 84. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega nam rajnika se vrši v soboto, 29. aprila popoldne na farno pokopališče na Vrhniki.

Vrhnika, 27. aprila 1922.

Žalulčoa rodbina Buhova.

Brez posebnega obvestila.

+ V neizmerni bolesti javljamo pretužno vest, da je danes ob 3/4 na 6 pop. mirno v Gospodu zaspala ter nas za vedno zapustila naša predobra, prisrčno ljubljena in nenadomestljiva mama, soproga, sestra in teta, gospa

Antonija Snoj roj. Zakotnik

po daljšem mukopolnem trpljenju, previdna s tolažili sv. vere.

Pogreb nepozabne blagopokojnice se vrši v soboto ob 4. pop. iz hiše žalosti, Moste št. 21, na pokopališče k Sv. Križu.

Blagopokojnico priporočamo v blag spomin.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v več cerkvah.

Moste p. Ljubljani, dne 27. aprila 1922.

Franco Snoj, soproj; Antonija, Franja, Rezi, Ani, Ivan in Franjo, otroci.

Delniška glavica: K 20.000.000—

SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA

Rezervni zakladi: K 6.500.000—

PODRUŽNICE:

Novo mesto, Rakek, Slovenjgradec.

LJUBLJANA, Šelenburgova ulica štey. 1.

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

TELEFONI št. 146, 458.

Brzljavke: ESKOMPTNA.